בס"ד

יום ג', כ"ו בכסלו תשנ"ו (19 בדצמבר)

- נוסדה אדרה, מושבה ביל"ו"ם, שנת תרמ"ד (1884)
- נפטר אליעזר בן-יהודה, מחיה"ד לשון ויקודש, הלשון העברית - שנת תרפ"ג (1922)

("מ"מ י"מ")

למה עושים תנוכה, 8 ימ"ם (ולא 7)?

כתוב במגילת תענית (פרק ט'): "ומה ראו לעשות תנוכה לו שמונה ימ"ם, והלא תנוכה שעשה משה (תנוכת המשכן) לא עשה אלא 7 ימ"ם? אלא, בי"מ מלכות יון, נכנסו בית חשמונאי להיכל ובנו את המזבח, וסגרוהו בס"ד, ותקנו בו כלי שרת, והיו מתעסקין בו 8 ימ"ם. אמור מעתה, שתנוכה זו שאנו עושים, על תנוכת המנורה בלבד, אלא יש בה משם תנוכת המזבח ותנוכת כלי שרת הנשים. שבית חשמונאי ובניו את אבני המזבח ששיקצו הי"ונים לטהרה לרה, ובנאו מזבח גדש ועשו כלי שרת חדשים ותנכוהו."

ברם, בהלמוד שלנו, לא נזכר אלא הנס של פך השמן בלבד "שמצאו בו להדליק אלא יום אחד, ונעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימ"ם". הרי תוספת השאלה למקומה:

למה עושים תנוכה שמונה ימ"ם והלא נס השמן לא היה אלא 7 ימ"ם בלבד, שכן היה שמן ליום אחד בלי נס?

לשאלה זו, נתנו כמה וכמה תשובות ע"י גדולי הפרשנים ואחרונים, בדרך פשט ובדרך דרש.

(להמשך מחר)

יום נעים!
ותנוכה שמח!!